

FOTO: SUZANNE SMART

‘Ik gedij het beste bij chaos’

Eindelijk mag **Stef Bos** weer met zijn liedjes op tournee. De lockdown heeft hem, naast een betere band met zijn gezin, veel levenslessen opgeleverd. “Ik moest mezelf herdefiniëren.”

TEKST: BRAM DE GRAAF

Stef Bos is in de brasserie nog geanimeerd in gesprek als de interviewer zich meldt. Zijn tafelgenoot is een dame van zijn oude platenmaatschappij. Hun lunch is net geserveerd. “Kom er gewoon bij zitten”, zegt hij. Hij heeft haar dertig jaar niet gezien, vertelt hij.

“Ze stond aan de wieg van mijn onzekere begin als zanger ten tijde van Papa. Opeens bevond ik me, als sociale, belezen jongen in een oude trui, tussen rocksterren als Golden Earring.”

“Stef was een verrijking”, zegt de dame. “We wilden niets aan hem veranderen. Ook niet aan zijn kleding.”

Stef: “Nou, dat had best gemogen als ik de beelden terugzie. Die trui bleef een dingetje. Voor *Beste Zangers* wilde ik ermee het podium op. Ze stuurden me meteen met een styliste Ibiza in om te shoppen. Sindsdien heb ik zeven pakken, mijn vrouw is daar blijer mee dan ik, haha. Die klaagde al jaren over mijn look. Ik wilde gewoon iets moois maken, dat was mijn vertrekpunt. Maar in die platenwereld speelden andere zaken mee, geld verdienen bijvoorbeeld. Na het succes van *Papa* zeiden ze: ‘En nu een nummer over je moeder.’ Ik weigerde. ‘Dan wordt je tweede plaat geen hit’, was het antwoord. ‘Afgesproken’, zei ik.”

En zie: dertig jaar later trek je nog steeds volle zalen. “Precies. Daarin zit een levensles: blij dicht bij jezelf en denk aan de lange termijn. En ook belangrijk: schrijf je eigen materiaal.”

Wat leerde je van het succes van Papa?

“Als ik schreef, zat ik in mijn biotoop. Weemoedig, ernstig zoekend naar woorden. Opeens moest ik het uitvoeren op televisie en praten bij Ivo Niehe. Doodeng. Ik probeerde zelfverzekerd over te komen, maar wist niet wat ik moest zeggen. Later leerde ik wat zekerheid is: je onzekerheid durven tonen. Ik heb geleerd mezelf de tijd te geven in het leven; voor ambitie, voor verdriet, voor alles. Jonge artiesten willen tegenwoordig altijd snel succes. Maar de goeie dingen in het leven groeien langzaam.” ▶

‘Blijf dicht bij jezelf en denk aan de lange termijn’

‘Een lied bestaat pas als iemand ernaar luistert’

Je hebt veel mooie liedjes gemaakt. En toch wacht elke zaal altijd op Papa. Vind je dat vervelend?

“Volstrekt niet. Elke uitvoering ervan is anders. Ook dat is een levensles: je moet voortdurend dat wat je doet herdefiniëren. Een restaurant kan ook niet jarenlang hetzelfde menu serveren. Ik zing Papa nu veel liever dan toen. Ik stond gisteren in Zwolle, waar mijn vader na de oorlog heeft gewerkt. Ik zag hem boven me zweven – dat zei ik ook tegen de zaal – en ging met hem een gesprek aan. ‘Ik zie je denken: wat ben ik blij dat ik die corona niet heb meegemaakt.’ Iedereen lachen. Het is allemaal improvisatie. Zo veel zelfvertrouwen heb ik nu. Ik zit nergens meer mee.”

Tijdens de coronaperiode moest Stef ook zichzelf herdefiniëren, vertelt hij. “We zaten vast in Kaapstad, waar we deels wonen. Er was een strenge lockdown. Ik zat dan wel thuis achter de piano, maar een lied bestaat pas als iemand ernaar luistert. Ik ontdekte dat zingen voor mij geestelijk ademen is en ik op mijn best ben als doorgeefluik. Zonder dat ontbreekt er een essentieel onderdeel van wie ik ben. Mijn vrouw gaf me het advies: ‘Doe maar alsof je in Amersfoort op het podium staat.’”

Bleef het wel gezellig thuis?

“Voor ons was het hartstikke goed. Mijn drie kinderen zagen me elke dag, dat heeft de band erg versterkt. De oudste is nu twaalf, de jongste, Vonkie, vijf.”

Wat voor band had je zelf vroeger met je ouders?

“Ik kom uit een liefdevol, protestants nest, dus hoeft geen dingen uit het verleden op te lossen. Veenendaal was een veilig, besloten dorp met aardige mensen. Een en al orde. Alles lag vast, goed en kwaad. Maar al jong benauwde me dat. Als ik bij Amerongen de Utrechtse Heuvelrug op fietste en deed alsof ik aan de Tour de France meedeed, dacht ik: nu nog de Rijn over en kijken hoe ver ik kan komen. Ik wilde altijd weg.”

Wat zocht je dan?

“Ik word gedreven door nieuwsgierigheid. Hoe zit het in elkaar? Waarom ben ik hier? Als ik voor mijn gevoel iets doe wat ik al eens heb gedaan, zoek ik iets nieuws. Niemand had verwacht dat ik nog vader zou worden. Mijn zus had tegen mijn moeder gezegd: ‘Dat gaat ‘m niet worden met Stef. Hij is altijd op pad.’ Vroeger was ik verliefd op de liefde, maar bang voor vrouwen. En toen ontmoette ik Varenka. Daarvoor had ik altijd een achterdeur in een relatie, maar bij haar zat geen achterdeur. Ik knalde erin. En toen ze vroeg: ‘Kinderen?’, dacht ik: waarom niet, weer iets nieuws.”

Levensloop Stef Bos

- 1961 op 12 juli geboren in Veenendaal
- 1979 volgt lerarenopleiding in Utrecht
- 1984 - 1988 doet theateropleiding in Antwerpen
- 1989 schrijft het Belgische songfestivalliedje *Door de wind* voor Ingeborg Sergeant
- 1990 *Papa* verschijnt. Stef ontvangt een Edison en Zilveren Harp. Hij gaat zich volledig toeleggen op het schrijven en uitvoeren van liedjes
- 1994 maakt kennis met de Afrikaanse cultuur, goed te horen op het album *Vuur*
- 2009 trouwt met kunstenares Varenka Paschke, ze krijgen drie kinderen
- 2013 ontvangt de Van Riebeeck-penning vanwege 'zijn langdurige bijdrage aan de culturele & taalkundige betrekkingen tussen Nederland en Zuid-Afrika'
- 2021 komt met eigen tv-serie *Serenade van Stef* en neemt deel aan *Beste Zangers*
- 2022 *Achtbaan* verschijnt, een boek met ongezongen woorden en schilderijen van Peter van Straten

1966

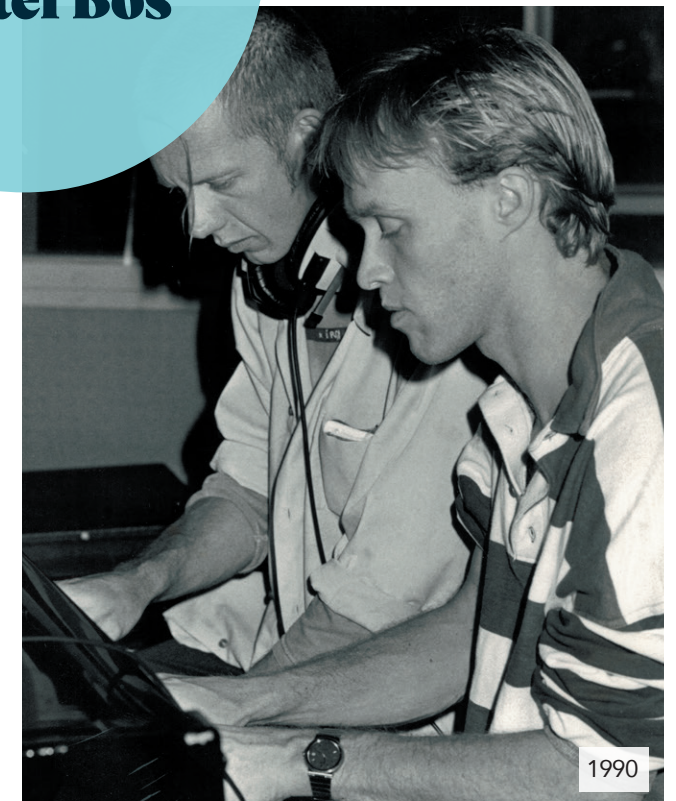

1971

Uit het leven van Stef Bos

1974

1990

Is er meer rust nu je de zestig bent gepasseerd?

"Het voelt alsof ik in een transitieperiode zit. Ik kom in onbekende ruimtes terecht en er komen, zoals nu, mensen uit het verleden op mijn pad. Mensen die écht belangrijk zijn. Misschien heeft dat te maken met het ouder worden en die kinderen. Het zijn de mooiste momenten in mijn leven. Ik word steeds blijmoediger, in plaats van weemoediger."

Je woont op verschillende plekken. Wat is thuis?

"Thuis zit in mezelf. Ik heb daar veel over nagedacht. Waarom ging ik van Veenendaal naar Utrecht, van Antwerpen naar Kaapstad? Ik voel me ergens thuis als mijn taal wordt gesproken. Of dat nu Nederlands, Vlaams of Afrikaans is. Een gesprek met Engelse vrienden in Kaapstad voelt toch anders. We wonen ook deels in Vlaanderen. Het leven is wat chaotisch, maar dat zal altijd zo blijven."

'De goeie dingen in het leven groeien langzaam'

Dit is nu later

Stef is nu op tournee met *Dit is nu later*. Daaronder ook een aantal grote concerten met een uitgebreide band om de dertig-

jarige verjaardag van Papa en Stefs eigen zestigste verjaardag te vieren. Zo staat hij onder meer in Ahoy in Rotterdam (17 juni) en Koninklijk Theater Carré in Amsterdam (30 juni).

Voor meer data kijk op www.stefbos.nl/tour

FOTO: RITA KUENEN

Want jij gedijt het beste bij chaos?

"Dat is het! Chaos past inderdaad bij mij. Al vraag ik me soms wel af wat ik die kinderen daarmee aandoe."

Welke levenslessen geef jij hen mee?

"Naast veel liefde, mijn eigen onvermogen. 'Papa probeert ook maar wat', zeg ik vaak. En: 'Je mag ook fouten maken, net als ik.' En omdat ik een oude vader ben, zeg ik: 'Als ik er niet meer ben, ben ik in jullie. Ik ben nooit weg.' Vanwege mijn leeftijd moet ik nu al daarop inzetten en ze voorbij de dood laten denken."

Wat antwoord je als Vonkie vraagt: 'Papa waarom zijn we hier?'

"Dan zeg ik: 'Om alle sterren van de hemel te plukken', want daar kan ze op haar leeftijd iets mee. Ik probeer elk kind te geven wat er het beste bij past. Tegen de oudste, die kwetsbaarder en gevoeliger is, zeg ik weer andere dingen. Ik geef ze veel ervaringen mee, omstandigheden waar ze later misschien iets aan hebben. Ik denk er nu over om alles op te pakken en met z'n allen voor een langere tijd naar Ecuador te gaan. Die homeschooling kan daar ook. Weer die chaos die ik zoek. Dat ik daar na zestig jaar achter moet komen..." ●

Achtbaan

Twintig jaar geleden begon Stef aan een reeks boeken in samenwerking met beeldend kunstenaars, om zo 'ongezongen woorden

te laten dansen'. Voor *Achtbaan* deed hij dat met de Zuid-Afrikaanse schilder Peter van Straten. Stef: "Ik leerde hem in 2010 kennen en was direct verkocht door de intrigerende combinatie van humor, satire en spiritualiteit."

€ 24,95 | Niemandslan

FOTO: JAAR VAN DER MAREL

